

Kávésok Lapja

XII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

21. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. 1/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

November 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi házbér első részlete.

November 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenét tartó kávéházak vigalmi adója.

November 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai november havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

November 15-ig fizetendő a kereseti, jövedelmi, vagyonadó és pótlékainak IV. részlete.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

November 20-ig befizetendő az átalányozott és zené tartó kávéházak vigalmi adója.

November 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön és rokkantellátási adó.

Jámbor óhajtasok

Most, hogy az év végének közeledtével újból napirendre kerül a fényüzési és forgalmi adóközösség megújításának ügye és elvégezzük az ezzel kapcsolatos előkészületeket, önkéntelenül is felmerül az a kérdés, hogy mikor szűnik meg ez az ideiglenesnek gondolt, de szinte már gyökeret vert adózási fajta.

Akik ez adó bevezetését, annak eredeti struktúráját ismerik, tudják, hogy annak eredeti formája és

rendszere igen sok változáson és átalakuláson ment át. Loyálisan el kell ismernünk, hogy az idők folyamán a kinstár illetékes tényezői ez adó nem merev és drákói szabályain sokat enyhítettek. A kezdetben életbelépett szigorú ellenőrzési rendszert először az átalányozások változták fel, majd újabban az egyes cikkekre kirótt fázis és közösségi rendszer tette elviselhetőbbé.

A köntös megváltozott, de a lényeg — maga az adó — megmaradt, megvan és nekünk fizetni kell.

Mindenképen ez az adó súlyos terhe az ipari és gazdasági életnek és talán lehetne legalább gondolni arra, hogy ez a háborús emlék teljesen emlékké váljék.

Az új kormány bemutatkozásakor kijelentés történt, hogy az állam költségvetése egyensúlyban van. Ha ez így van, talán fel lehetne vetni azt a gondolatot, hogy komplikált és túladminisztrált adózási rendszerünk ugyanazt az eredményt érné el, ha az adózás sokféle címét és fajtáját megrevideálnák, azok adminisztrációját kivétéstől-behajtásig megegyesítenék. Alig van adózó — még a magasabb képzettségű is — aki közterheivel teljesen tisztában lenne és azt kalkulációjában figyelembe tudná venni.

Kétségtelen, hogy az adózási rendszer és a velejáró adminisztráció egyszerűsítése olyan költségmegtakarítást jelenthetne, amely bőségesen egyensúlyozná az egyes kevésbé rentabilis adónemek megszüntetését. Ennek eklatáns példája az adóközösségek rendszere is, amely az adózónak is könnyítést jelent, viszont a kinstárnak biztosítja a kirótt átalányok biztos és költségmentes behajtását.

Természetesen, ami az államra áll, érvényes a helyi hatóságokra is. Mert sajnos nemcsak a kinstár vet ki és hajt be adókat, de az autonómiák is természetesen azokon a területeken, amelyet számukra az állam meghagyott és kijelölt. Sajnos e területek határvonalai nincsenek földrajzi pontossággal kijelölve és előfordul, hogy mindkét fórum ugyanazon a réten akar kaszálni.

**Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és
Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója**

VII., Rottenbiller ucca 31.

Tojás osztály

Telefon: *1-462-65, 1-350-16. Interurban: 1-346-68.

Sürgőnycim: „Köztej Budapest”

Az, hogy a forgalmi és fényüzési adók bevételeinek egy részét a kincstár e közületeknek engedi át, még csak hagyján, mert maga az adókulcs egységes. Igaz viszont az is, hogyha ez a részesedés nem lenne, mi sem gátolná az adókulcs leszállítását.

De mit szólunk akkor, amikor az autonómiák — elsősorban a székesfőváros, a nyomorenyhítés céljaira — szintén ideiglenes jelleggel bevezette a nyilvános szórakozások megadóztatását, magyarul „vigalmi adót”, a kincstár ugyanezen célra kivetette és évről-évre kivetíti az inségadót és ép e napokban — ahogy a kifüggesztett plakátokon olvassuk, lép életbe a kolduskérdés megoldása céljából az önkéntes adóztatás rendszere.

Vagy pedig, amikor a kincstár a játékkártyákat magas bélyegilletékekkel, fényüzési adóváltsággal rója meg, a főváros a vigalmi adót szedi.

A beszerzett nyersanyagok nagy része után a kincstár vámokat, forgalmi adókat, esetleg kincstári részesedést szed, a város fogyasztási adókat, kövezetvámokat, italmérési illeteket, stb. stb. hajt be.

Igy jut el a mi iparunk a circa 40 féle adónemhez, amelyeket még felsorolni is sok.

Mіндеzen különféle című és jellegű járulékok kezelésére és adminisztrálására külön-külön apparátusok állnak rendelkezésre, amelyeknek költsége a bevétel tekintélyes részét emészti fel.

Alig van a gazdasági és ipari életnek egy-egy megnyilvánulása, amelyen a közterhek csökkentésének ügye valamilyen formában fel ne vettetnék. Indítványok, kérelmek hangzanak el, ezek sokszor a legfelsőbb fórumig eljutnak és az eredmény legfeljebb egy biztatás — de beváltásra nem kerülő — ígéret. Az óhajításból, kérésből soha sem lesz valóság, de marad az, amit címül írtunk, soraink fölé — jámbor, de soha nem teljesülő — óhajítás.

Mészáros Győző.

Az ipartestület ellenőrzési joga a tanoncok és segédek foglalkozására nézve

Tájékoztatás az új ipartörvénynovella intézkedéseiről, az ipartestület ellenőrzési jogáról, köteleességeiről és a testületi tagok idevonatkozó tudnivalóiról

Az új ipartörvénynovella 26. és 29. paragrafusai tartalmaznak intézkedéseket az ipartestületeknek, a tagoknál alkalmazott tanoncok és segédek foglalkoztatására vonatkozó törvényes rendelkezések betartásának ellenőrzésére és ennek mikéntjére vonatkozólag.

Ezek, — az egészen újszerű és nagyfontosságú rendelkezések, melyeket minden önálló iparosnak ismernie kell, — a következők:

Az ipartestület közgyűlése a tagoknál alkalmazott tanoncok és segédek foglalkoztatására vonatkozó rendelkezések megtartásának ellenőrzése céljából az ipartestületi székbe ellenőrző tagokat választ.

Minden ipartestületben annyi ellenőrző tagot kell választani, hogy lehetőleg minden egyes iparág képviselve legyen és hogy egy-egy ellenőrré legfeljebb ötven munkaadó testületi tag essék.

Az ipartestületi szék ellenőrző tagjai az ipartestületi szék működésében nem vehetnek részt.

Az egyes ellenőrök feladatkörét, ezek területi beosztását, helyettesük kijelölését az ipartestületi szék elnöke és alelnöke együttesen jelölik ki.

Az ellenőrző részére igazolványt kell kiállítani, amit a felügyeleti hatóság láttaoz. Az ellenőrök névsorát az ipartestület hirdetőtábláján tizenöt napra ki kell függeszteni.

A megválasztott ellenőröknek a hozzá beosztott tanoncot, vagy segédet foglalkoztató ipartestületi rendes tagokat meg kell látogatnia. Az iparosoknak az ellenőrző látogatásának időpontjáról előzetes tudomása nem lehet.

Meg lehet látogatni minden egyes ipartestületi tagot évente egyszer, azt az ipartestületi tagot minden esetben, aki ellen a tanoncok vagy segédek foglalkoztatása tekintetében írásban panasz érkezett. Az ilyen írásbeli panaszt, — ha az nem névtelenül érkezett, — nyomban ki kell vizsgálni. A névtelen bejelentéseket figyelmen kívül kell hagyni.

Ugyancsak meg kell látogatni minden ipartestületi tagot annak megállapítása végett, hogy az előző látogatás alkalmával észlelt szabálytalanságokat megszüntette-e?

Az ellenőröknek, amennyiben ebbeli minőségét az ellenőrzés alá vont iparos igazolja, jogában áll megtekinteni mindazokat a helyiségeket és munkahelyeket, ahol tanoncot vagy segédet foglalkoztatnak tanoncnak, vagy segédnek hért fizetnek, továbbá amelyekben tanonc vagy segéd lakik. Nem tekintheti meg azonban az ellenőr azt a munkahelyet, ha az a magánfél, megrendelő lakásában, üzletében vagy műhelyében van. Így tehát, ha az iparos műhelyen

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Sertőzde

gyártmánya

kívül, a megrendelő lakásán, stb. dolgozik, ott az ellenőrzés nem gyakorolható. Esti 8 órától reggeli 8 óráig pedig csak azokat a helyiségeket tekintheti meg, amelyekben ebben az időben is ipari munka folyik.

A látogatásnak úgy kell történnie, hogy az az iparos munkáját legkevésbé zavarja.

Az ellenőrzőnek joga van az iparoshoz, a tanoncokhoz és a segédekhez kérdéseket intézni.

Az iparos köteles a látogatás alkalmával az ellenőrző segítségére lenni, neki a kért felvilágosításokat megadni, nem szabad a tanoncot vagy segédet a felvilágosítás megadásától vagy panaszja előterjesztésétől eltiltani vagy valótlan felelet adására ösztönözni.

Az iparos az ellenőrző, illetőleg a szakértő működése ellen tiltakozhatik, ha

a) olyan okok forognak fenn, amelyek elfogulatlansága iránt alapos kétséget támasztanak;

b) olyan kérdést tesz fel, vagy olyan helyiséget kíván megtekinteni, amely kérdés vagy megtekintés által az iparos üzemi vagy üzleti titka felderítenék.

Az a) pont alapján legkésőbb az ellenőrzőnek az üzletben (műhelyben, lakásban, munkahelyen) való megjelenésekor lehet tiltakozni. Az, akinek látogatása ellen az iparos kellő időben tiltakozott, köteles azonnal eltávozni.

A b) pontra alapított tiltakozás esetében a feleletadást nem lehet megkívánni, illetőleg a helyiség megtekintését mellőzni kell.

Az ellenőrző az a) pontra alapított és személyére vonatkozó tiltakozást minden esetben, egyéb tiltakozást csak abban az esetben, ha azt szükségesnek látja, döntés végett az ipartestületi szék (előljáróság) elé terjeszti.

Ha az ipartestületi szék (előljáróság) a tiltakozást alaptalannak találta, a határozat jogerőre emelkedése után ugyanarra az okra alapított újabb tiltakozást figyelmen kívül kell hagyni.

Az ipartestületi fegyelmet sérti meg:

1. az iparos, ha nyilvánvalóan alaptalan tiltakozást terjeszt elő vagy, ha az ellenőrző és szakértő működését egyébként megakadályozza;

2. az ellenőrző, vagy szakértő, ha kötelességét nem híven teljesíti, ha az iparost indokolatlanul zaklatja, ha ebben a minőségben megtudott üzleti vagy üzemi titkot jogtalanul mással közli vagy a maga vagy más javára jogtalanul felhasználja.

Az ellenőrző, ha azt tapasztalja, hogy az iparos a nála alkalmazott tanoncok és segédek foglalkoztatására, a velük való bánásmódra, a nála lakó tanoncok és segédek ellátására vonatkozó rendelkezéseket nem tartja meg, az iparost figyelmezteti, szükség esetében a megfelelő intézkedések megtételére kellő határidőt tűz ki és felhívja az iparost, hogy a határidő elteltével az intézkedések megtételét jelentse. — Ha a figyelmeztetés eredménytelen vagy kitűzött határidő eredménytelenül telt el, az ellenőrző az ipartestületi széknek (előljáróságnak) és a hatóságnak jelentést tesz. Végül, ha bűncselekmény alapos gyanuja forog fenn, vagy ha egyébként sürgős hatósági intézkedésre van szükség, az ellenőrző az előzetes figyelmeztetés mellőzésével nyomban a hatósághoz köteles fordulni.

Az ellenőrző köteles a látogatásokról az ipartestületi széknek (előljáróságnak) havonta jelentést tenni. A jelentésben az előző bekezdés alapján tett intézkedéseiről pontosan be kell számolnia.

A törvénynek ezek az intézkedései, — megfelelő végrehajtás mellett — nagyjelentőségűek és sok egyenetlenséget előidéző visszasság kiküszöbölésére alkalmasak.

Mitől függ a kávé értéke?

A különböző kávéfajták értéke elsősorban aszerint igazodik, hogy milyen a belőlük előállított italnak íze és zamata és ezért a kereskedelmi központokban, kávépiacokon és a kávépiacot uraló nagy kávépörkölőkben mindenelőtt szakértők vizsgálják meg a piacra kerülő kávéfajták ízét. A kávé íze és zamata azonban nemcsak a készítéséhez felhasznált nyerskávénak a tulajdonságaitól, hanem pörkölésétől, az ital elkészítésétől is függ. Tekintetbe kell venni továbbá azt is, hogy a detailkereskedelemben az egyes fajták ritkán kerülnek keverés nélkül forgalomba és csak szakértők tudják megítélni, hogy a rendelkezésükre álló különféle fajtákból miként állítsanak elő olyan keverékeket, amelyekből a vevők ízlésének megfelelő ital állítható elő. A kereskedő ezenkívül tekintetbe veszi a kávéfajták kiadóságát

Még csak mérni sem kell!

Minden kávéhoz mindig valódi
:Franck: kávépótlékot adjon!
Jelentős jövedelmet biztosít
magának!

Asalgótarjáni Pannónia

40 év óta fennálló, szálloda-étterem és kávéház családi okokból eladó. Központi fűtés, erős sőtés és kávéházi forgalom, a szálló és étterem az utazó publikum megszokott és kedvenc helyei. A kávéház erős forgalmú klubhelyiséggel kapcsolatos. Az üzlet előnyös felételekkel átvehető. — Megkeresés: **Glück Simon, Mátranovák**. (Kaszino).

is, továbbá a pörkölésnél előálló súlyvesztéséget, amely a különböző fajtáknál egymástól nagyon eltérő. Ugyanez vonatkozik arra is, hogy a jó pörkölés mennyi időt vesz igénybe. Különös súlyt kell helyezni arra, hogy a keverékben levő egyes fajták ugyanazon idő alatt pörkölődjenek, ami nem történik meg, ha például a keverékben törött vagy zúzott szemek vannak, amelyek rendszerint hamarabb pörkölődnek, mint az ép szemek. Hasonlóképpen viselkednek a vízben gazdag és az éretlen kávészemek, amelyek lassabban pörkölődnek, mint a száraz és normálisan kifejtettek.

A kávé íze függ a raktározás idejétől is. Ebben a tekintetben ügyelni kell arra, hogy az egészen friss szemek erősen savanykás és kevésbé kellemes ízű kávékat szolgáltatnak és ezt a savanykás ízt csak lassan — körülbelül 6-12 hónapi raktározás után — veszítik el, amikor azután a kávé teljes zamata kifejlődik. Ezért korábban általában előnyben részesítették a hosszú tároláson átment tétéleket. Ujabb azonban úgylátszik, hogy az ízlés megváltozott és ma már éppen a frissebb, a még kissé savanykás ízű kávékat szeretik.

A kávé külsejének a nagykereskedelemben csak annyi a szerepe, hogy hosszú tapasztalatok alapján következtetni lehet a belőle előállított ital ízére. A kiskereskedőnél azonban a kávé külsejének fontosabb a szerepe különösen, ha a kávé nyersen, pörköletlen állapotban adja el. A kiskereskedő ugyanis kénytelen vevőinek kívánságait tekintetbe venni, amelyek inkább előítéleteken, mint tapasztalatokon alapulnak. Így például a gyöngykávé magasabb ára arra az elterjedt, de alaptalan nézetre vezethető vissza, hogy jobb kávé ad, mint ugyanazon fajtának lapos szemei.

A pörköletlen kávé külső tulajdonságai között elsősorban a szemek nagysága bír bizonyos jelentőséggel, amennyiben általánosságban a nagyobb szemű kávé jobban értékelik, mint a kisebb szeműt. A Mokka-kávénál más a helyzet: ennél a fajtánál a kisebb szemű fajtákat kedvelik. Természetesen a kávénak a szemek nagysága szerint való megítélése nem állja meg a helyét, mert például a nagyszemű Libériakávé minősége nem is versenyezhet a kisszemű arab kávéval.

Nagy súlyt helyeznek arra is, hogy a kávészemeknek jól fejlődött, egyenletes és tetszetős legyen az alakjuk. Fontos az is, hogy a szemek színe egyenletesen szép legyen. Ebből ugyanis gyakran lehet arra következtetni, hogy miképpen történt a nyers kávé feldolgozása. A kávé színe függ még a fajtától, a talajtól, a klímától is. A szín a raktározás alatt lényegesen megváltozik. Így például a jávai kávék

szép sárga vagy barna színűket csak hosszabb raktározás után kapják, míg sok nyugatindiai kávénak szép kék színe a raktározás alatt rendszerint többé-kevésbé megfakul. Minthogy pedig a raktározás alatt rendszerint a kávé íze is megváltozik, a színről lehet az ízre következtetni.

Fontos még az is, hogy a kávészemek ezüst-hártyája teljesen el legyen távolítva, mert ez az ezüsthártya a kávé ízét hátrányosan befolyásolja.

Általában kevésbé értékesek az olyan kávé-tételek, amelyekben törött, zúzott, rovarrágástól megsérült szemek, vagy pedig homoktól, a kávéhéj maradványaitól vagy más hasonlóktól eredő tisztátalanságok vannak. Kivétel a Menádókávé, amely csak akkor valódi, ha az *Araocerus fasciculatus* nevű rovar megrágtá. Sokak szerint ez a kávé különösen kedvelt zamatát ettől a féregrágástól kapja. Ujabb azonban ezt a nézetet megcáfolják.

Kisebb értékű az a kávészem is, amelynek külsején vagy szagán észre lehet venni, hogy feldolgozása, szállítása vagy raktározása alatt penészgombák lepték el. A kávé árát nagy mértékben lehet leszorítani, ha benne büzös szemek, az úgynevezett „Stinkbohnek” vannak. Ilyenek sokszor találhatóak a braziliai kávékban. Ha csak egy szem is van belőlük, úgy ez elegendő ahhoz, hogy az igazi kávészakértő az egész tételt élvezhetetlennek jelentse ki. Hogy az ilyen büzös szemek keletkezése milyen okokra vezethető vissza, azt a tudomány eddig még nem tudta megállapítani.

(Fűszerkereskedők Lapja).

Megkezdték az illeték felebbezések tárgyalását

Háromezer felebbezés kerül a felszólamlási bizottság elé. Először az 1937—1938 évi ciklusra szólókat tárgyalják. azután az időközi kivetések ellen beadott felebbezéseket.

Az idén új italmérési ciklus kezdődött, amelyre a kivetési munkálatokat a pénzügyi hatóságok még a múlt év végén és az év elején elvégezték. Azóta a felebbezési terminusok is leperegtek és a pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya gyűjtötte garmadával a beérkezett felebbezéseket.

A rendes, háromévi ciklusra szóló kivetések el- le, mint értesülünk, nagy tömeggel érkeztek be felebbezések. Mintegy kétezernegyszáz felebbezést adtak be az 1936—1938. évre szóló kivetések ellen. Ilyen felebbezés közel 600 érkezett be.

A felszólamlási bizottságnak tehát az idén közel 3000 felebbezés elbírálásával kell megbirkózni. Elsősorban a rendes háromévi kivetéseket vették tárgyalás alá és folyó hó 16-án szerdán vette kezdetét. A tárgyalásra az érdekeltek meghívást kaptak. Nyoma-

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt** kávéházakban
nélkülözhetetlen

tékosan felhívjuk kartársaink figyelmét, hogy a felelősségi tárgyalásra vigyük magunkkal az 1935. évi július hó 1-től 1936. évi június hó 30-ig terjedő időre a sörgyártól kikért sörkimutatást, ugyanerről az időről borszámláikat, esetleg borszállítási fuvarleveleiket és hiteltérdemlőben igazolják az égetett szeszital fogyasztásukat. Az igazolás bor, sör és szeszital külön-külön összesítve történjék, ez azért fontos, mert a bizottság nem ér rá összeadásokkal foglalkozni és csak könnyen áttekinthető, összesített kimutatást vesz figyelembe.

A felszólamlási bizottság tárgyalására minden italmérőt, aki az illetékkivetés ellen felelősséget nyújtott be, meghívunk és mindenki pontosan tegyen eleget az idézésnek, személyesen jelenjék meg a tárgyaláson és mindenki készüljön fel bizonyítékokkal a felelősségben felhozott forgalmiadóadatok igazolására. Aki a tárgyaláson a kiadott idézés ellenére sem jelenne meg, annak kivetése érvényben marad, mert távolmaradása azt jelenti, hogy a felelősségtől elállott, s az tárgyalás alá sem veszik.

A bizottság mindenkit meghallgat, és így mindenkinek lehetőség nyílik arra, hogy a számlákon kívül helyzet körülményeivel is igazolja, hogy a kivetés miatt magas és üzlete forgalmában miért következtek be a szomorú változások.

A felszólamlási bizottság elnöke az idén dr. Lázár Ferenc kir. közjegyző, főrendiházi tag, aki a múltban is nagy megértéssel viseltetett nagy tisztogatásban. Helyettese Terbocz Imre nyugállományú főszolgabíró, országgyűlési képviselő. Az előadói tisztet ezúttal vitéz Gácsér József p. ü. fővigyázó tölti be. A tárgyaláson természetesen az érdekelt szakmák szakértői is jelen vannak.

Az árrombolás leküzdése és a kötelező irányárak

Irta: dr. Szeghalmi László,
az Ipartestületek Orsz. Központja fogalmazója.

Az utóbbi évek kézművesipari és kisipari problémái közül egy sem bírt olyan jelentőséggel, mint az árrombolás kérdése. A megfogyatkozott munkaalkalmak, az áralakulásra kiható kereslet és kínálat örök törvényeinek megfelelően az árak kezdtek leszállani. Ez az árszállás azonban a kézművesiparosság körében káros visszhangot keltett, mert a kézművesiparosság jelentékeny része túllépve a normális árszállás határait, saját gazdasági megsemmisülését sem véve figyelembe, oly árakon vállalt munkát, amely árak már nemcsak a gazdasági individuum létét veszélyeztette, hanem az egész termelési rend gazdasági boldogulását kétségessé tette.

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéizesítő. ■ Kérje mindenütt!
Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest, IX.,

Az árrombolás veszélye nem egyedüli magyar jelenség. A defláció idejében, a gazdaságilag kimerült és elszegényedett országokban egyformán felütötte fejét. Németország és Ausztria szigorú intézkedéseket tettek az árrombolás leküzdésére. Németország ezen a téren egészen a személyes szabadság elvonásáig ment.

Az árrombolás elleni védekezés főleg abból indult ki, hogy az irreális áron munkavállalás nem számol az iparüzőt terhelő kiadásokkal (regie), sőt igen gyakori esetben még a felhasználandó nyersanyag árat sem veszi figyelembe. Az ilyen munkavállalásokból hiányozván a komolyság és a realitás természetes, hogy nem is zárulhat oly eredménnyel, amelyből a munkavállaló köz- és egyéb kötelezettségeinek megfelelhetne.

Az ipari érdekképviselők állandó kérelmére, kormányzatunk programjába vette az árrombolás kérdését megoldásáért. A Közszállítási Szabályzat már felveti az irreális ár fogalmát és felhívja a munkát kiíró hatóságot, hogy a munkák vállalatba adásánál az ajánlattevők árainak realitására legyen figyelemmel.

Az időközben tovább terjedő árrombolás leküzdésére a Bornemisza Géza iparügyi miniszter által életre hívott új iparrevúzió a kereskedelmi és iparkamarák kebelében három tagú bizottságot állított fel, mely háromtagú bizottság az ipartestület előljárósága által előterjesztett panaszokban dönt és az árrombolókra 100 pengőig terjedhető pénzbírságot szabhat ki. Nem kívánunk az új iparrevúzió ismeretett rendelkezéseinek gyakorlati elé vágni, de úgy gondoljuk, hogy a törvényhozó szelleme úgy töltene be igazi elhivatottságát, ha a kötelező irányárak rendszere is törvényesen biztosítatna.

Tudatában vagyunk annak, hogy a gazdasági élet szabadságába való beavatkozás és merev irányárak felállításának egy gazdaságilag tarthatatlan állapothoz vezetne, éppen ezért arra kell törekednünk, hogy az irányárak a gazdasági élethez simulékonyak legyenek. Elgondolásunk szerint az egyes városok, községek, vagy járáások területére szakmánként megállapítandó irányárakat oly bizottság állapítaná meg, amely bizottságban a termelők és a fogyasztók képviselői paritásos alapon foglalnának helyet, elnöke pedig a hatóság kinevezett képviselője lenne. Az irányárakat a bizottság az egyes szakmák helyi termelési viszonyainak és a közönség fogyasztóképesség-

Kantos testvérek r. t.

festő, mázó és
tapétázó iparüzem

Budapest, VI., Horn Ede-u. 5. — Tel.: 1-194-51, 1-185-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsonzó vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-89
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b. — Telefon: 1-213-85.
Az ország legrégebbi, modernül berendezett gőzmosódája.

gének figyelembevételével több kategóriák irányarai az iparúzó munkájának minőségével, üzletének helyével, stb. lenne arányban.

A kötelező irányárak bevezetése megkönnyítené az árajánlatok elbírálását végző hatósági közegek munkáját, reális áralkulációra szoktatná a kézművesiparosságot, ami a fogyasztóközönség részéről a kézműves készítményei iránti bizalmat növelné.

Az árrombolás eredményes leküzdésére a kötelező irányárak felállítása a legeredményesebb út. A háború alatti és közvetlen utáni hatósági ármaximálás, az alkalmazottak szociális érdekeit szem előtt tartó minimális munkabérek megállapítása és számos egyéb, a közérdek kötelező parancsából fakadó kormányzati intézkedések azt igazolják, hogy a gazdasági élet minden törvényszerűségébe átmenetileg be lehet és be kell avatkozni akkor, ha azt egy társadalmi osztály léte és fennmaradása megkívánja.

A tanoncidő és a segédek szakbavágó gyakorlata

Az új ipartörvénynovella életbeléptetése után a *tanoncidő megállapítása* tekintetében ez a helyzet:

Az új ipartörvénynovella 21. szakasza hatályon kívül helyezte az 1922. évi XII. tc. 89. szakaszát és megállapította, hogy a tanidő általában nem lehet 3 évnél rövidebb és 4 évnél hosszabb. A továbbiak során ugyanez a szakasz rendezte a magasabb iskolai képzettséggel rendelkezők tanidejét is. Az új ipartörvénynovella az említett szakasza szerint az illetékes miniszter az illető érdekképviseletek meghallgatása után azokra az iparokra nézve, amelyeknek viszonyai ezt szükségessé teszik, a tanidő tartalmát külön is megszabhatja, ha pedig egyes iparokra természetüknél fogva az említett tanoncidők nem bizonyulnának megfelelőknek, kivételeket is megállapíthat.

Sem az ipariügyi, sem a kereskedelemügyi miniszter eddig nem élt a törvényben biztosított felhatalmazással, hanem a 30.000—1936. Ip. M. sz. rendelet 48. szakasza fenntartotta az 1922. évi XII. tc. 89. szakasza alapján kiadott eddigi rendelkezéseket. Bár az 1922. évi XII. tc. 89. szakasza hatályon kívül helyeztetett, a 30.000. 1936. Ip. M. sz. rendelet 48. szakasza érvényben lévőknek mondta ki a 89. szakasz végrehajtási utasítását, vagyis a 78.000—1923. K. M. sz. rendeletnek 156. szakaszát. Ez a 156.

szakasz ugyanis a drogéria és fogművesiparra vonatkozólag állapított meg különleges rendelkezést; majd később a sokszorosító iparban alkalmazott tanoncokra jelent meg különleges intézkedés. Ezen kívül továbbra is érvényben maradt a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 156. szakaszának ama rendelkezése, mely szerint a szerződő felek szabadon állapíthatják meg — a törvény rendelkezéseinek keretein belül — a tanoncidőt. Tehát az új ipartörvénynovella 21. szakaszában szabályozott tanoncidő tekintetében — az ott lefektetett keretek között — a szerződő felek szabadon rendelkezhetnek; így pl. akinek csak 6 elemi végzettsége van, annak tanoncidéje 3 és 4 év között mozoghat és a szerződő felek szabadon állapíthatják meg azt, hogy a 3, 3½ vagy a 4 évi tanoncidőt választják-e? Ugyancsak szabad egyezkedés tárgya azoknál is a tanoncidő, akik magasabb iskolai képzettséggel rendelkeznek és a törvény keretében megállapított keretek között szabadon állapíthatják meg a tanoncidőt. Hangsúlyozzuk, hogy fennáll továbbra is a 78.000—1923. sz. rendelet 156. szakaszának az a rendelkezése is, hogy az ipartestületek oly határozatokat, melyek a szerződő felek szabad megegyezését korlátozná, vagy befolyásolni kívánná, nem hozhatnak.

A segédek szakbavágó gyakorlatáról pedig az új ipartörvénynovella így intézkedik:

Sok helyen nem áll tisztán a segédek szakbavágó gyakorlatának kérdése sem. Ebben a kérdésben az új ipartörvénynovella 5. szakasza akként intézkedik, hogy most már a segédi szakbavágó gyakorlat időtartamának meghosszabbítása 4 éven túl nem terjedhet. Egyben az illetékes miniszter felhatalmazást kapott arra, hogy a segédi szakbavágó gyakorlatot a törvényben megállapított keretek között felemelhesse, azonban az illetékes miniszterek egyike sem élt eddig ezzel a felhatalmazással, még pedig azért, mert meg akarják várni, hogy a gyakorlatban a tanoncidő felemelése milyen hatást gyakorol? Eszerint tehát a segédi szakbavágó gyakorlatnak felemelésére csak később kerülhet a sor; megmaradt a régi állapot, vagyis a könnyebben elsajátítható iparoknál segédi szakbavágó gyakorlat ezentúl is 2 esztendő, míg a nehezebben elsajátítható iparoknál a segédi szakbavágó gyakorlat 2½ évben van megállapítva.

Ezekre a rendelkezésekre az ipartestületeknek nagyon kell ügyelniük, nehogy félreértésből, vagy a törvényes rendelkezések nemtudásából olyan követelményeket állítsanak fel a tanoncokkal és segédekkel szemben, amelyek nem felelnek meg a fennálló törvényes rendelkezéseknek.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

Védett birtok — védett műhely

Számos oldalról merült már fel a gondolat s legutóbb az Ipartestületek Országos Központja is a kormányhoz intézett emlékiratában kérte, hogy az iparos adósságok kérdését a gazdavédelmi rendelkezésekhez hasonlóan rendezzék.

Az iparosság álláspontja, hogy az iparadósságok rendezése épp oly nemzeti érdek, mint volt a gazdádósságok rendezése és ezért a méltányosság és az egyenlő bánásmód elve alapján *az önhibájukon kívül eladósodott iparosok részére is védelmet kérnek.*

Kétségtelen, hogy az iparosadósság hitelpolitikai szempontból más természetű, mint a gazda ingatlanára bekebelezett kölesön. Éppen ezért a gazdavédelmi rendelkezéseknek az iparosokra való kiterjesztése technikailag is megoldhatatlan. Az a kívánság, amelyet a legszomorúbb körülmények között élő, eladósodott kisiparosság hangoztat, hogy a köz- és banktartozásai oly mértékben töröltsenek, amint az iparos vagyona és a kölesön fedezete elértéktelenedett, az adott körülmények között teljes egészében nem honorálható.

Az iparos érdekképviseleteknek, amelyek nemcsak a fizetésektelen iparosoknak, hanem elsősorban a hitelre szoruló és egyben hitelező iparosoknak szervezetei, felelősségük tudatában kell elbírálniuk az eléjük kerülő kívánságokat és azokat az össziparosság, valamint az ország magasabb gazdaságpolitikai érdekeik szempontjából kell mérlegelniük.

Éppen ezért, amidőn az iparosadósságok rendezéséről beszélünk, sohasem gondolunk általános adósság elengedésére.

Komoly és reális azonban az a kívánság, hogy azok a jóhiszemű iparosok, akik annak idején kellett vagyoni fedezet mellett kölesönt vettek igénybe a megváltozott viszonyok következtében őket fenyegető teljes vagyoni pusztulástól menekülhessenek és termelő munkájukat biztosítsák.

Különös méltánylást érdemlő konkrét esetek megfelelő egyéni elbírálása alapján valósítható meg csupán az iparosműhely védelmének rendezése.

Iparosok ezrei véreztek el önhibájukon kívül régi adósságaik tőke- és kamatterhe alatt.

A minden tekintetnélküli árverések sorozatai azt bizonyítják, hogy *az adós iparos vagyónának добра-ütésével a hitelezők sem jutottak követelésükhöz!*

Az „adós fizess“ elvének rigorózus alkalmazása érdemes, tisztos, munkásaládokat dönt végző nyomorúságba, megsemmisít nemzeti és gazdasági érdekeket anélkül, hogy a hitelezőnek abból bármiféle előnye származna.

Kétségtelen, hogy a hitel biztonsága nélkül a hitelélet teljesen megbénulna. Aki tud fizetni, de nem akar, az ellen teljes joggal alkalmazható a fennálló törvényes szankció. De mennviben biztosítja a hitelt és mennviben elégti ki a hitelezői igényeket egy olyan árverés, amikor egy 2000 pengős kisipari adósság fejében elárvereznek egy 3000 pengőt érő kisipari gépet, amely végül 100 pengőért ócskavas raktárba kerül.

Friss termésű teáink és tea keverékeink

megérkeztek.

Különösen ajánljuk igen tisztelt vevőink figyelmébe a hosszú évek alatt kipróbált speciális teakeverékeinket, úgy mint

Imperial tea keverékünket Royal tea keverékünket Angol rendszerű eredeti tea keverékeinket,

amelyeket nemcsak eredeti ládában, hanem kimérve is megfelelő impregnált papírcsomagolásban hozunk forgalomba.

Ugyancsak beérkeztek legfinomabb minőségű eredeti indiai és kínai tea fajtaink, úgymint a következő fajok:

Ceemum, Darjeeling, Ceylon, Jáva, Pecco. Souchong, Assam, tea minőségek.

Kérjen ajánlatot és mintát

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt-nál

Budapest, VIII., József-krt. 38.
Telefon: 1-392-77.

Mit jut ebből a 100 pengőből a hitelezőnek, szemben azzal a felbecsülhetetlen kárral, amely a kisiparost gépének elárverezése folytán existenciájának derékbátörésével érte.

Meg kell védeni a hitelező jogát, *de módot kell nyújtani arra is, hogy a dolgozni akaró és tudó iparos munkája után tehessen eleget tőketörlesztési és kamatfizetési kötelezettségének.*

Sürgős szüksége mutatkozik a fizetésektelen-ségi eljárás reformjának is, mégpedig olyan formában, hogy az iparos jóhiszeműségének igazolása esetén méltányos, költségmentes egyezséget köthessen.

Statisztikai adatok igazolják, hogy a fizetésektelenségeknek alig 10 százalékát teszik ki az ipari inszolvenciák. A kisiparos csak a legkritkább esetben kér kényszer egyezséget, mert nem rendelkezik az ehhez szükséges, meglehetősen magas költségekkel, ami már magában véve is szomorú bizonyítéka a kisiparostársadalom mai helyzetének.

Szüksége mutatkozik egy olyan egységes bírói gyakorlat meghonosításának, amely *az iparosokat az üzem fenntartásához nélkülözhetetlen gépi berendezéseit a végrehajtás alól mentesítse.*

Ugyancsak kívánatos lenne, ha az iparos, indokolt esetben a *kényszeregyezségi eljárást költségmentesen kérhetné.*

Az Iparügyi Miniszter Ur, aki eddigi működése alatt mindenkor a legnagyobb jóindulatot és megértést tanúsította a kisiparosság méltányos kéréseivel szemben, minden bizonnyal módot fog találni arra, hogy az önhibájukon fizetési nehézségekbe jutott kisiparosok helyzetén könnyítsen és amennyiben ezt a magasabb államgazdasági érdekek megengedik, iparosadosság-védelem, vagy más formában meg is fogja valósítani.

(Szerelő Ipar).

H I R E K

Adóközösségi vallomások beküldése. Az év végének közeledtével újra aktuálissá vált az adóközösségnek a jövő 1937. évre való megalakítása. Evégből az adóközösség vezetősége a szükséges adatgyűjtés céljából a testület összes tagjainak belépési nyilatkozatot, valamint vallomási ívet küldött. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a megküldött nyomtatványokat legkésőbb folyó évi november 5-ig pontosan kitöltve küldjék be. Minthogy a vallomások adatait a pénzügyi hatóságok ellenőrzik, mindenki saját érdekében a valóságnak megfelelő vallomást adjon.

Haláleset. *Özv. Drucker Samuné, sz. Heller Jolán* ipartestületünk régi tagja a Casino kávéház tulajdonosa, folyó évi október 24-én rövid szenvedés után elhunyt. Elhunytát fiai, leánya, veje és rokonai gyászolják. Folyó hó 25-én temették el a rákoskeresztúri izr. temetőben.

A kávéházi felszolgáló személyzet kereseti adatainak bejelentése. A különböző híresztelések és nyilatkozatok folytán a testület elnöksége körlevelet bocsátott ki, melyben a felszolgáló személyzet kereseti viszonyainak bejelentését kéri. Minthogy fontos ipari érdek, hogy ez irányban a helyzet tiszta képét lássuk, felhívjuk a testület tagjait, hogy a megküldött kérdőíveket mielőbb kitöltve küldjék vissza. A bejelentésnek oly módon kell megtörténnie, hogy a személyzetnek a jelzett időszakon belül egy heti, a százalérendszer alapján elért átlagos keresetét tüntesse fel.

A bécsi kávésoK a százalérendszer ellen. A bécsi kávésoK klubja legutóbbi előjárósági ülésében egy sereg aktuális kérdéssel foglalkozott. Értesüléseink szerint Ertl elnök a legutóbbi napokban több oldalról hangoztatott borralaló megváltás kérdésével foglalkozott és kijelentette, hogy ez a kérdés abszolúte nem tárgyalható. Ép oly határozottan tiltakozott az állítólagos újságolvasási díjak bevezetésének híresztelése ellen.

21 millió literrel nőtt a tejfogyasztás. A tejfogyasztás a tavalyi adatokkal szemben lényeges növekedést mutat, amennyiben az év első kilenc hónapjában *21 millió literrel fogyott több,* mint a tavalyi esztendő hasonló időszakában. A fogyasztás az elmúlt tíz esztendő alatt az idei évben a legnagyobb, aminek egyik valószínű magyarázata, hogy a tej egy év alatt négy fillérrel olcsóbbodott.

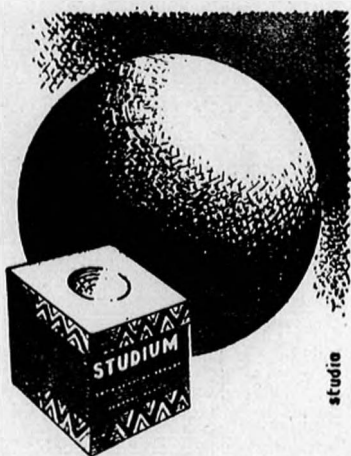
Lebontják a híres belgrádi Albánia kávéházat. Belgrád városa rövidesen egy nevezetességgel lesz szegényebb. Hétfőn megkezdik a híres Albánia-kávéház lebontását, amely a jugoszláv főváros legrégebbi kávéháza és amelyhez igen sok érdekes politikai és társadalmi emlék fűződik. A városi tanács azért határozta el a kávéház lebontását, mert az ütött-kopott kávéház elesűfította a modern Mihailova-utcát.

A cukrászdák a borralaló mellett. Amióta a borralaló rendelet a kávéházakban és vendéglőkben a százalékos rendszert honosította meg, a közönség nem ad borralalót a cukrászdákban sem. A Cukrászok Ipartestülete most hirdetőtáblákat akar elhelyezni a cukrászdákban, amely tudtul adja, hogy a borralaló-rendelet rájuk nem vonatkozik, a sütemények és egyéb árucikkek árában a kiszolgáló személyzet borralalója nincsen benne.

Új haszonkulcsok megállapítását kéri a kereskedelem és ipar az adófelszólamlási bizottságok használatára. Egyes adóhatóságnál táblázatba vannak foglalva a különböző szakmákra vonatkozó haszonkulcsok, de ezek a táblázatok már elévültek, amennyiben olyan magas haszonkulcsokat alkalmaznak, amelyek még a legjobb konjunktúra idején sem állhatták meg helyüket. A kereskedelem érdekképviselete ezért most arra kérte a pénzügyminisztériumot, hogy adófelszólamlási bizottsági körzetenként, évenként és szakmánként állapítsa meg újból az átlagos nettó haszonkulcsokat és e munkálatokba vonják be a kereskedelem érdekképviseleteit.

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegészeti Gyar és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti KávésoK Áruforgalmi rt.

Használt pamlagok, csil-
lárok, billiárdok,
márványasztalok, fűzfotelek. Kölcsönzés.
Fried Zsigmond és Fia kávéházi berendezők
Király-utca 44. — Telefon: 1-291-34

Olaszország a drágaság ellen rendkívül szigorú rendelkezéseket alkalmaz. A megokolatlan áremeléseket megtorolják. A drágító termelőket első esetben rövidebb időre eltiltják foglalkozásuk gyakorlásától, ismétlődés esetén kizárják őket a fascistapártból, ami az iparendély megvonásával egyenlő.

Kávézacc és devizamegtakarítás. Dr. Köhler karlsruhei kutató a kávéalját devizamegtakarításra akarja használni. Vizsgálatai folyamán arra az eredményre jutott, hogy a kávézacc-ban még 12 súlyrész olaj van. Németország évenkénti 50 millió kg-nyi kávéaljtermelése mellett 5—6 millió kg-nyi olajat lehetne nyerni.

Szociális kölcsönök és előlegek a francia iparosok részére. A francia törvényhozás belátta azt, hogy az új munkásvédelmi törvények súlyos pénzügyi terheket raktak az összes francia munkaadók vállaira és éppen ezért óriási összegeket szavazott meg rendkívüli szociális kölcsönök és árueelőlegek folyósítása céljából, az augusztus 19-iki kivételes törvény útján. Ilyen kölcsön nem haladhatja meg azt az összeget, amely a kérvényező iparos új szociális terheit képviseli 1936. második felében és semmi esetre sem lehet több, mint az ebben a félévben kifizetett munkabérek és fizetések 12 százaléka. A kölcsön kamatterhe minimális, a törlesztés igen előnyös és könnyű. Árueelőleget az az iparos kaphat, aki a külföld, vagy a gyarmatok részére dolgozik és ennek az összege nem lehet több, mint az év második felében exportált áru értékének 3, illetve 5 százaléka, aszerint, hogy félkész, vagy kész árurol van szó.

Bérbeadják Lillafüredet. A kincstár a bérbevevőnek nemcsak a Palota-szállodát adná át, hanem az egész erdőkincstári területet, a szálló minden tartozékát, a parkot, a barlangot, a földparcellákat, a ródlipályát, stb.

A bérlőnek azután ezeken a területeken nagyobbarányú beruházásokat kellene végrehajtania.

Az Ibusz a legesélyesebb bérlő-jelöltnek látszik. S mivel a földmivelésügyi minisztérium rövidesen dűlőre szeretné vinni ezt az ügyet, remény van arra, hogy még ebben az évben sikerül a bérbeadás módjában megegyezni.

Archer keksz és ostya-
különlegességek

Salgó gőzmosógyár
és **fehérneműkölcsönző**
VI., Vörösmarty-u. 54. Tel.: 1-162-86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Bélyeg helyett készpénz. A főváros polgármestere elrendelte, hogy a fővároshoz intézett írásbeli beadványok után bélyeg helyett készpénzben is lehessen az illetékeket lefizetni. A pénzügyminiszter engedélye alapján történt ez az újítás, amely csak a fővárosra szorítkozik. Az új rend október elsején lépett életbe.

Megalakítják a mestervizsgáló bizottságokat. A budapesti kamarai kerületben közel 1,300 kézművesiparos mestervizsgáló bizottság alakítása van folyamatban. Ezzel kapcsolatban közel 600 bizottsági elnököt és alelnököt kell kinevezni az ugyancsak a kamara kinevezése alá eső körülbelül 500 tagon kívül. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a mestervizsgáló bizottság hálózatát fokozatosan, az eddig működött és bevált szakemberek lehető megtartásával építi ki. Ezzel kapcsolatban szükségesnek mutatkozott a rokonipari jelleg alapján történő iparüzési jogkiterjesztésekkel és a kisebb építőipari kategóriákkal kapcsolatban tisztázni a mestervizsgáló ügyét. Erre vonatkozólag a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara javaslata az, hogy a rokoniparoknál engedjék el a tanonc és segédi idő igazolását, de ezzel szemben tegyék kötelezővé a mestervizsgát. Az építőiparban viszont az kívánja a Kamara, hogy semmiféle képesítési kelléket nem igazoló kisebb kőműves, ács és kőfaragó iparokra több iparjogosítványt a hatóságok ne adjanak ki, mert ez a kategória a falú építkezését eddig is annyira ki nem elégítően látta el, hogy a szerzett jogok teljes tiszteletbentartása mellett a közérdek is ezeknek a képzetlen elemeknek kiküszöbölését kívánja.

A kocsmai hitel engedélyezése. A kocsmai hiteleket a fennálló jogszabályok teljesen tiltják. Időközben kialakult helyzet azonban teljesen megváltoztatta e tekintetben az érdekeltek felfogását. Egyrésztől ugyanis méltatlan károsodások érik az iparosokat, mert akkor, amikor az italmérők az árut kiszolgáltatták, még nem tudják azt, hogy a fogyasztó nem fog fizetni. Ez csak akkor derült ki, mikor az áru elfogyasztása után a fogyasztó nem képes a számláját kiegyenlíteni. Másrésztől viszont különösen a nagyobb üzemekben modern számlázógépes blokk-rendszert vezettek be, ahol a fizetés megtagadása tulajdonképpen az alkalmazottakat sújtja, mert a főpincér felel a tulajdonossal szemben a leblokkolt áruért, úgyhogy az alkalmazottakat sújtja az, hogy a rosszhiszemű fogyasztóval szemben nem lehet jogvédelmet igénybe venni.

Ifj. Grünwald Mór
Ferenc József-rakpart 6.
Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

Az érdekeltek kívánságára a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara előterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben a koesmai hitelnek legalább abban a minimális keretben való visszaállítását kéri, — vagyis 10 pengős hitelkeret megállapítását — ami nagyjában fedezné az egyszeri fogyasztás keretét.

Ipari és közigazgatási hírek

Cukorka és fagyaltkészítésnek az 1922:XII. tc. 30. §-a alapján való üzése a cukrászipar egészére szóló iparigazolvány megszerzésére jogalapot nem szolgáltat. Az iparügyi miniszter harmadfokú elbírálása során S. G. P.-i lakost a cukrászipar gyakorlására szóló iparigazolvány kiadása iránti kérelmével elutasította a következő indokolással:

Az alsófokú iparhatósági véghatározatok szerint S. G. részére a cukrászipar gyakorlására szóló iparigazolványt az 1922:XII. tc. 30. paragrafus alapján azért kellett kiadni, mert nevezett a cukorka főzésre, amelyet a 136.329—1930. K. M. számú rendelet a cukrászipar munkakörébe tartozó tevékenységnek, vagyis a cukrászipar résziparának nyilvánított, mint szabadiparra 1925. évben kapott iparigazolványt és ezt az ipart az említett idő óta gyakorolja is. Nevezett továbbá 1930. év június hó 10-én az akkor még szabad iparnak tekintett fagyaltkészítésre kapott iparigazolványt és gyakorolta ezt a tevékenységet is, melyet az említett 136.329—1930. K. M. sz. rendelet ugyancsak a cukrászipar munkakörébe tartozónak jelentett ki. Az 1922:XII. tc. 30. §-a azonban csak a szerzett jogok védelmét szolgálja s arra jogkiterjesztést, új jogok szerzését alapítani nem lehet. Azok, akik e törvényhely alapján kaphatnak iparjogosítványt, nem esnek azonos elbírálás alá azokkal, akik a szakképzettségüket az ipar egésze tekintetében igazolták és ez alapon tetszésük szerint bármikor kérhetik az iparjogosítvány kiállítását az ipar egészére. S. G. tehát szerzett jogán csak a cukorkakészítést és a fagyaltkészítést, mint a cukrászipar résziparait üzheti, azonban a cukrászipar egészére szóló iparigazolványra nincs igénye.

Társasviszonyban végzett munkával a képesítés nem igazolható. Egy újabb iparügyi miniszteri elvi döntés szerint a képesítés igazolásához előírt szakbavágó gyakorlatnak csak segédi, vagy szakmunkás minőségben végzett munka fogadható el. Társasviszonyban történő iparüzés esetén a képesített társ mellett a nem képesített társ által végzett munka a képesítés igazolása tekintetében figyelembe nem jöhet.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
cikkék raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.
Budapest, XIV., Cserei-u. 14.
Telefon: 2-966-86.

Csak az kaphat az OTI-nál hátralékából engedményt, aki a folyó járulékot megfizette. Mint ismeretes, az OTI tartozások részbeni elengedése iránti beadott kérelmek tárgyában folyamatban van. A legújabbban összeállított kimutatás szerint 23,702 az ilyen irányú kérelmek száma. A tárgyalások során 20 millió 368.144 pengő tőke és 4.396.271 pengő késedelmi kamattartozás, összesen tehát 24.758.415 pengő tartozás felett döntenek. Mivel a vonatkozó rendelet értelmében a tőketartozásnak legfeljebb ötven, a késedelmi kamatnak viszont száz százaléka engedhető el, ezért a törölhető tartozás legnagyobb összege 14.574.344 pengőre rughat.

Ötezer pengőn aluli tartozás mérséklését 22.783, ötezer pengőn felüli tartozás leszállítását 919 munkaadó kérte, amely kérelmek legnagyobb részét már le is tárgyalták az e célból megalakított bizottságok.

A központi bizottság tárgyalási menetét vizsgálva, megállapítható az az általánosan követett gyakorlat, hogy a bizottság a kérelmek tárgyalásában mindaddig véghatározatot nem hoz, amíg a kérelmező az 1935. július 1-től a tárgyalás napjáig kirótt és esedékes járulék tartozását s annak esedékes késedelmi kamatait, vagyis az úgynevezett folyó tartozásokat be nem fizeti. Amennyiben a folyó tartozásokat kérelmező a tárgyalás napjáig nem fizette be, a bizottság azok befizetésére méltánylást érdemlő esetben záros határidőt tűz ki s annak letelte után hozza meg érdemi határozatát.

A központi bizottság tárgyalásain kialakult továbbá az a gyakorlat is, hogy a működő üzemek bal-eseti járulék hátralékából vagy egyáltalán nem, vagy csak egészen kivételes esetben történik maximálisan harminc százalékos járulékelengedés. Ez abból az elgondolásból történik, mert az érvényben levő felosztó-kirovó rendszer miatt a következő évi előírásnál a többi munkaadóra hárul át az elengedett bal-eseti járulék, ami a munkaadók összességének terheit növeli.

**Reggel magát frissnek érzi,
Napi dolgát vigan végzi,
Este ágyba nyugton feket,
Ki nem szív csak NIKOTEXET.**

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

BERGER S.szobafestő, mázoló, fényező és tapétázó
Budapest, VI., Hegedüs Sándor ucca 27.
Telefon: 1-204-82.**FRANÇOIS
PEZSGŐ****Crémant Rosé
Transylvania sec****Jamek, gyümölcs- és
főzelékkonzerv** árainkat lényege-
sen leszállítottuk.

Kérjen árajánlatot

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től
Budapest, VIII., József-körút 38.
Telefon: 1-392-77.**FIGYELJÜNK!** PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST
magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Ovakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJEGY

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
Telefon: 1-310-63, 1-453-71.
Alapított 1824.**BORPALOTA RT.**Budapest, VI., Király ucca 26. szám.
Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.**Parkettái** lerakását és javi-
tását végeztesse
Jakab Józsefnél

Bulyovszky ucca 32 Telefon: 1-146-31

Gschwindt-féle Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek**Márványból**épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készit**KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarok.) Telefon: 1-378-69.**Írógépet** irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban **Édes és Deesy-**
nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás,
javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 1-442-24

A welszi herceg ittartózkodása alatt a lipótkörúti

Glasner Ede r.t.
„PRINCE OF WALES“

kétszersültjét fogyasztotta.

LIPÓT KÖRÚT 6. TELEFON: 1-116-26.

Rongyaiból szőnyeget, takarót!Ne dobja el régi hasznavehetetlen rongyait, harisnyáit,
ruhadarabjait, rossz szőnyeget és textil hulladékát. A
fentiek bármelyikéből divatos futót, összekötőt, vala-
mint takarót készítenek. Közigazgatási tisztviselőknek
kézpénzáraimból 5% engedmény. Vidékieknek 25 pen-
gőn felüli vásárlásnál bérmentve szállítók. **EHRENFELD
GEZÁNE** háziszóttos szövőde, Budapest, VI., Izabella-
ucca 67. (Orient mozi mellett).

A kávéipar szállítóinak címe és telefonszáma:

Adler Imre fémesiszoló, nikkelező, chromozó és galvanizáló üzeme BUDAPEST, VI., SZINYEI-MERSE U. 27.	1-195-66	Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. VIII., József-körút 38.	1-392-77
Alfa Papirüzem Rt. Budapest, VII., Kisdlófa-utca 1. saját készítményű papirsapka Szilveszterre, reklámszöveggel is. SZERPENTIN-HÓLABDA-JUX	1-340-51	Kolényi Kornél konzervgyára KISPEST, Üllői-út 23. szám. Finom gyümölcszitek, jamek. Csipkeiz. Afonya közvetlen behozatal	1-860-50
Berkovits papíráruháza kávéházi, vendéglői és cukrászdai kellékek BUDAPEST, VII., SIP UCCA 4.	1-425-31	KIRAKATTISZTÍTÁS, CIÁNOZÁS legolesőbban Komlósi takarítási- és ciánvállalat, BUDAPEST, V., AKADÉMIA-U. 7. SZÁM.	1-237-34
Biró Mihály (Lakovits M. utóda) szab. villanyerőre berendezett gesztenyepűrő-üzem Budapest, V., Tatra ucca 27/b.	2-915-80	LINDENFELDNE tojáskereskedő NAGYVÁSARTELEP. — IX., IMRE-UCCA 4. Legjobb minőség minimális napi áron!	Nagyvásár- telep: 1-313-12 Városi üzlet: 1-860-35
BUDAPESTI KRÉTA, vegyészeti gyár és kereskedelmi rt. IX., Közraktár-utca 12. „STUDIUM” védjegyű billiárd-kréta író kréta	1-863-51	Mocznik L. Édes és francia mustár. — Különböző savanyú konzervek. BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI UCCA 10.	1-308-86
François pezsgőgyár Vezérképviselői: Ruda és Blochman Utódai V., Akadémia-utca 16.	1-236-66 1-174-34	Paschka és Társa Kályha, légfűtés és napellenzőponyva szerkezetek V. Mária Valéria-u. 10. - Alapítási év 1886.	1-820-41
FRIED ZSIGMOND és FIA Király-utca 44. sz. Uj és használt kávéházi, vendéglői berendezések. KÖLCSÖNARU-OSZTÁLY.	1-291-34	Steiner KEKSZ Kávéházi sütemény Ostya és csokoládé	Keksz: 1-300-74 Sütemény 1-852-63
Glasner Éde Rt. péksütemény és kenyér BUDAPEST, V., LIPÓT KÖRUT 6.	1-116-26	Steiner és Szimper szobafestők, mázolóok, dísz- és templomfestők. BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 57.	1-306-29
Hacker Mór Kir. udv. fémárúgyár vezérképviselője Barát Jenő Budapest, VI., Kmetty-u. 21. Alpaca és alpaca-ezüst evőeszközök, tálalószerkek, kávéházi és vendéglői berendezések	1-232-18	Theriaka Rt. BUDAPEST, V., Hollán-u. 3. „Blattol” svábbogár, ruszni, hangya, pincebogár garantált irtására	*1-146-96
Harsányi Konyhaiüzemi gépek, szűrőpapír, vaj V., HONVED-U. 38.	1-140-57	TÖRLEY PEZSGŐGYÁR VIII., ESZTERHÁZY UCCA 22.	1-300-51
Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme. VII., KLAUZÁL UCCA 8.	*1-385-59	Vendéglősök Beszerező Csoportja Rt. IV., Várház-körút 8	1-833-80 1-845-15 1-845-16
Hennefeld Rt. Jégszekrények, automatikus elektro- mos hűtőkészülékek és fagyaltgépek. BUDAPEST, VI., Ó UCCA 6. SZÁM.	1-156-46 1-120-26	Wellner Alpaca Rt. Alpaca és alpaca-ezüst evőeszközök, tálaló- szerkek, kávéházi és vendéglői berendezések BUDAPEST, IV., DEAK FERENC TÉR 3.	1-897-37